

9.1 Slovíčka

bet	ale
dar	ještě
daug (+Gen.)	hodně
i +Ak. (eiti į mokyklą)	do (jít do školy)
ieškoti, ieško, ieškojo (+Gen.)	hledat
laiškas	dopis
mokykla	škola (ne univerzita!)
kėdė	židle
stalas	stůl
su (+Instr.)	s (předl.)
bėgti, bėga, bėgo	běžet
važiuoti, važiuoja, važiavo	jet
keliauti, keliauja, keliavo	cestovat

9.2 Imperativ (rozkazovací způsob)

Litevský imperativ má vlastní tvary pouze pro tři gramatické osoby: 2. os. sg (*tu*); 1. os. pl. (*mes*); 2. os. pl. (*jūs*). Imperativ se utvoří přidáním sufixu **-k-** a koncovek k infinitivnímu kmeni:

bū- ą-	→	bū + k + (0)	→	(tu)	būk (buď)
bū- ą-	→	bū + k + ime	→	(mes)	būkime (buďme)
bū- ą-	→	bū + k + ite	→	(jūs)	būkite (buďte)

Cvičení:

Utvořte imperativ ke slovesům *kalbėti; studijuoti; eiti; atsiprašyti; žinoti; turėti, mylėti*.

K vyjádření imperativu vzhledem ke gramatické osobě třetí (*jis, ji; jie, jos*) slouží konstrukce *tegu(l) + 3. os. praesentu* (přítomného času):

tegu(l) būna (ať je / ať jsou)

tegu(l) eina (ať jde / ať jdou)

tegu(l) studiuoja (ať studuje / ať studují)

Asimilace konsonantů v imperativu:

bėgti → bėg + k → bėk (bėkime, bėkite), nikoliv „bėgk, bėgkime, bėgkite“

šokti → šok + k → šok (šokime, šokite), nikoliv „šokk, šokkime, šokkite“

9.3 Konverzace: rodina

Ar Jūs turite šeimą?

Ar Jūsų šeima (yra) didelė?

Ar tu turi brolių / sesę?

Iš kur (yra) tavo tėvai?

Kas (yra) tavo tėvas / motina?

Koks (yra) tavo tėvas / brolis?

Kokia (yra) tavo motina / sesė?

Kokia (yra) tavo šeima?

Kieno yra šis vaikas?

9.4 Cvičení:

1. Aš labai (bijoti) tavo šuns.

2. Vakar Mantas man (parašyti, meilė, laiškas).

3. Mes (būti, Paryžius), tai (Prancūzija) sostinė.
4. Ar jūs dabar (gyventi) Brno? Aš ten taip pat (gyventi).
5. Lina (ieškoti, savo, naujas, knyga).
6. Jurgi, ar tu vakar (būti, mokykla)?
7. Rasa (eiti, į, Kaunas, universitetas).
8. Antanukas (atsinešti, aukštas, kėdė).
9.(mokykla) mes (susipažinti) su (linksmas, draugai).
10. Jie (turėti) du (vaikai) ir (šuo), bet (neturėti, katė).

9.5 Přeložte: Mikalauskų šeima

Kalba Vilius Mikalauskas:

„Laba diena. Aš esu Vilius Mikalauskas. Ar žinote, kokia yra mano šeima? Mano šeima yra maža: tėvas, motina, aš, mano sesė ir brolis. Dar mes turime šunį Taksį, katę Miceę ir papūgą Laurą. Mūsų tėvai yra iš Klaipėdos, bet dabar mes gyvename Vilniuje. Mūsų adresas yra Smėlio 5-22.

Mano tėvas yra vardu Jonas. Jis yra docentas ir dirba Vilniaus universitete. Motinos vardas Aldona. Ji dirba bibliotekoje. Mano brolis Antanas yra mažas. Jis dar neina į mokyklą. Mūsų tėvai labai myli savo Antanuką.

Aš esu studentas. Studijuju Vilniaus universitete, Filologijos fakultete. Mano sesė Jūratė taip pat yra studentė. Bet ji studijuoja Kaune, Ekonomikos mokykloje.

Mano senelis gyvena Tauragėje. Močiutė taip pat gyvena ten. Jie yra jau labai seni.

Dar aš turiu daug pusbrolių ir pusseserių. Mano pusbroliai ir pusseserės yra labai linksmi.

Mes esame lietuviai. Bet mano dėdė turi žmoną čekę. Ji yra iš Brno. Jie turi vaiką. Jų vaikas kalba lietuviškai ir čekiškai.

9.6 Miestas – transporto priemonės:

dviratis (m)	–	kolo
motociklas	–	motocykl
automobilis (m), mašina	–	auto
autobusas	–	autobus
troleibusas	–	trolejbus
tramvajus	–	tramvaj
traukinys	–	vlak

Použití - v instrumentálu (jet čím):

Važiuoti *dviračiu, motociklu, automobiliu.*

Keliauti *autobusu, traukiniu.*

Zvláštní případ: pėsčiomis (přísl.) - pěšky

Keliauti *pėsčiomis.* Eiti *pėsčiomis.*